

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

16.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 22-го Февраля — 1835 — Wilno. Piątek. 22-go Lutego.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 11-го Февраля.

Высочайшею Грамотою 27-го Января Всемило-
стивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена Св. Влади-
мира 2-й степени, Дежурный Генераль Главнаго Шта-
ба 1-й Арміи, Генераль-Маіоръ *Карповъ 2-й. (Р.И.)*

— Государь Императоръ Высочайше повелѣть соиз-
волилъ: Старшаго Адъютанта Штаба Инспектора Бал-
тійскихъ Ластовыхъ Экипажей *Шахова*, назначить
Начальникомъ Камчатки, на мѣсто Капитана 1-го
ранга *Голенищева*, съ производствомъ въ Капитаны
1-го ранга и съ состояніемъ по Флоту.

— Его Императорское Величество, изъ двухъ из-
бранныхъ Вологодскимъ Дворянствомъ кандидатовъ,
въ званіе Вологодскаго Губернскаго Предводителя
Дворянства, на трехлѣтіе съ 1835 года, изволилъ Вы-
сочайше утвердить въ семь званіи Штабсъ-Капита-
на *Брянганинова*.

— На всеподданнѣйшемъ докладѣ Синода, въ 12-й
день Января состоялся Высочайшій Указъ, о бытіи
Викаріемъ Кіевской Епархіи, Епископомъ Чигирин-
скимъ, изъ представленныхъ отъ Синода кандидатовъ,
Калужской Епархіи Лихвинскаго третьекласснаго
Покровскаго Монастыря Архимандриту, Калужской
Семинаріи Ректору, Владимиру, съ посвященіемъ его,
Архимандрита, въ санъ Епископскій. (С.В.)

— Коллежскій Секретарь В. П. Бурнашевъ, имѣвъ
счастіе поднести Ея Величеству Государинѣ Импе-
ратрицѣ изданную имъ *Дѣтскую книжку*, на 1835-й
годъ, удостоился за сіе поднесеніе изъявленія Высо-
чайшаго благоволенія.

— Въ дополненіе къ помещенной въ 10-мъ N. Литов.
Вѣстника, некрологіи умершаго въ Парижѣ Полко-
вника *Сливицкаго*, сообщаемъ содержаніе письма, ко-
торое *Сливицкій* написалъ дрожащею рукою, за нѣ-
сколько минутъ предъ смертію, къ Государю Импе-
ратору. Письмо сіе, изображая душу *Сливицкаго* и
чувства безпредѣльной любви и благодарности къ свое-
му Государю, безъ сомнѣнія доставитъ истинное удо-
вольствіе всѣмъ, умѣющимъ цѣнить столь высокія
добродѣтели, тѣсно соединенныя съ воинскими досто-
инствами и заслугами.

„Великій и добрый Царь-Отецъ!

„Минута остается мнѣ! Прими чувства искрен-
ней признательности вѣрнаго Твоего слуги. Одно
лишь сожалѣю, что не могъ отблагодарить службою
за благодѣянія Твои;— но у меня остаются братья и
племянники, которые ввѣкъ не забудутъ долгу, кото-
рый я имъ поручаю. Да сохранить Тебя Богъ на
многія лѣта, для благоденствія Россіи!

Подписаль: *Юлій Сливицкій.*“ (С.П.)

Правительствующій Сенатъ слушали рапортъ
Господина Министра Внутреннихъ Дѣлъ, что Мо-
сковское Губернское Правленіе, рассмотрѣвъ пред-
ставленіе Коломенской Градской Думы о дозволе-
ніи производить ей клейменіе вѣсовъ и мѣръ на пра-
вилахъ, которыми руководствуется Московская Град-
ская Дума, и принявъ въ соображеніе 45 и 46 §§ Вы-
сочайше утвержденнаго, въ 23-й день Апрѣля 1823
года положенія о доходахъ и расходахъ Московской

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 11 Lutego.

Przez Najwyższy Dyplomata dnia 27 Stycznia
Najłaskawiej mianowany Kawalerem orderu Św. Wło-
dzimierza 2go stopnia, Deżurny Jenerał Głównego Szta-
bu 1szej Armii, Jenerał-Major *Karpow 2gi. (R. I.)*

— CESARZ JEGOMOŚĆ NAWYŻEY rozkazać raczył: Star-
szego Adjutanta Sztabu Inspektora Bałtyckich przewo-
zowych Ekwipażów *Szachowa*, назначить Начелникомъ
Камчатки, на мѣйску Капитана 1szej rangi *Gole-
niszczewa* въ wyniesieniemъ на Капитана 1szej rangi i li-
czeniemъ się we Flocie.

— JEGO CESARSKA MOŚĆ, z dwóch wybranych Kan-
dydatów przez Dworzanstwo Wołogodzkie на Urząd
Wołogodzkiego Gubernialnego Marszałka Dworzanstwa,
na trzylenie od 1835 roku, NAWYŻEY potwierdzić ra-
czył на ten obowiązek Sztab-Kapitana *Brjanczani-
nowa*.

— Na przełożeniu najuniżeńszem Synodu, d. 12 Sty-
cznia nastał NAWYŻSZY ukaz, o mianowaniu Wikaryu-
sza Dyecezyi Kijowskiej, Biskupa Czyhryńskiiego,
z przedstawionych od Synodu Kandydatów, Dyecezyi
Kafuzkiej Lichwińskiiego trzeciej klasy Opieki P. Ma-
ryi klasztoru Archimandryty, Kafuzskiego Seminarjum
Rektora, Włodzimierza, i poświęceniu на Biskupa (G.S.)

— Sekretarz Kollegialny W. P. *Burnaszew*, mając
szczęście złożyć JEJ CESARSKIEY MOŚCI wydaną przez
niego *Xiążeczkę dla dzieci*, на rok 1835, został u-
darowany oświadczeniem NAWYŻSZEGO zadowolenia.

— Na dopełnienie umieszczonego w Numerze 10tym
Kuryera Litewskiego nekrologu zmarłego w Paryżu
Półkownika *Sliwickiego*, udzielamy brzmienie listu, któ-
ry pisał *Sliwicki*, drżącą ręką, на kilka minut przed
śmiercią, do JEGO CESARSKIEY MOŚCI. To pismo, malu-
jąc serce *Sliwickiego*, oraz uczucia nieograniczonej mi-
łości i wdzięczności ku swemu MONARSZE, bez wątpienia
przyniesie prawdziwe zadowolenie wszystkim, umie-
jącym cenić tak wielkie cnoty, ściśle połączone z ry-
cerskimi talentami i zasługami.

„Wielki i dobry CESARZU. OJCZE!

„Chwila mi zostaje! przyjm uczucia szczerey
wdzięczności wiernego Swego sługi. Nad tém tylko u-
bolewam, że nie mógł odwdziżyć służbą за Twe do-
brodzieystwa;— lecz pozostają moi bracia i synowcowie,
którzy wiekiem nie zapomną obowiązku, który im za-
lecam. Niech Cię Bóg zachowuje w mnogie lata dla
szczęścia Rossyi!

Podpisał: *Juliusz Sliwicki. (P. P.)*

Rządzący Senat słuchali raportu Pana Ministra
Spraw Wewnętrznych, że Moskiewski Rząd Gubernialny,
rozpatrzywszy przedstawienie Kołomenskiej mieyskiej
Rady, o dozwoleniu jej stemplowania wag i miar na
prawidłach, których trzyma się Moskiewska Rada
Mieyska, i porównawszy 45 i 46 § NAWYŻEY potwier-
dzonego dnia 23 Kwietnia 1823 roku Postanowienia o
dochodach i rozchodach Moskiewskiej Stolicy, wniósł:
dozwolić we wszystkich Powiatowych miastach Gu-

Столицы, заключило: дозволить во всѣхъ Узднхъ городахъ Московской Губерніи завести, по примѣру Столицы, установленные клеймы, называвшіеся за клейменіе въсовъ и мѣръ взимать единожды въ пользу городскихъ доходовъ: а) съ въсовъ: за коромысло, поднимающее болѣе пяти пудъ 5 р., менѣе пяти пудъ и за безмѣнь 2 р.; б) съ мѣръ: за четверикъ съ приборомъ 5 р., за четверикъ особо 4 р., полчетверика 2 р. 50 к., четверку 1 р., осьмушку 50 коп. Таковое предположеніе Губернское Правленіе представило на разрѣшеніе Московскаго Военнаго Генералъ-Губернатора, а отъ него сообщено объ ономъ Министерству Внутреннихъ Дѣлъ. Г. Министръ Финансовъ, съ которымъ онъ Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ входилъ по сему предмету въ сношеніе, отозвался, что постановленіе Московскаго Губернскаго Правленія, относительно сбора по Узднхъ городамъ Московской Губерніи за клейменіе въсовъ и мѣръ, онъ находитъ уважительнымъ, сколько потому, что сборъ сей самъ по себѣ не тягостенъ, составляя единоновременно отъ 50 к. до 5 р. за клеймо, судя по въсу и мѣрѣ, столько и потому, что симъ легкимъ и справедливымъ способомъ, городскіе доходы будутъ усилены и чрезъ то преподается возможность къ лучшему по городамъ устройству. Высочайше утвержденнымъ 25 Апрѣля 1823 года положеніемъ о доходахъ и расходахъ Московской Столицы постановлено: § 45. Существуяцій донынѣ ежегодно сборъ за въсы и мѣры отменяется, за клейменіе же въсовъ и мѣръ, взимать: а) съ въсовъ за коромысло, поднимающее болѣе пяти пудъ, 5 р., менѣе пяти пудъ и за безмѣнь 2 р.; б) съ мѣръ: за четверикъ съ приборомъ 5 р., за четверикъ особо 4 руб., полчетверика 2 р. 50 к., четверку 1 р., осьмушку 50 к. § 46. Мѣры и въсы клеймить единожды навсегда, пока находится въ употребленіи, негодныхъ же и поврежденныхъ въ употребленіи не имѣть. Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ, признавъ и съ своей стороны предполагаемый сборъ въ Узднхъ городахъ Московской Губерніи за клейменіе въсовъ и мѣръ уважительнымъ и для торговли нетягостнымъ, входилъ о семъ съ представленіемъ въ Государственный Совѣтъ, полагая съ своей стороны предоставить Градскимъ Думамъ означенныхъ городовъ, учредить сборъ сей на правилахъ, для Московской Столицы въ Высочайше утвержденномъ 25 Апрѣля 1823 года положеніи о доходахъ и расходахъ сей Столицы изданныхъ, взимая въ пользу городскихъ доходовъ единоновременно: а) съ въсовъ: за коромысло, поднимающее болѣе пяти пудъ, 5 р., менѣе пяти пудъ и за безмѣнь 2 р.; б) съ мѣръ: за четверикъ съ приборомъ 5 р., за четверикъ особо 4, полчетверика 2 р. 50 к., четверку 1 р., осьмушку 50 к. Государственный Совѣтъ, по разсмотрѣніи сего представленія, мнѣніемъ положилъ: заключеніе его Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ утвердить. Таковое мнѣніе Государственнаго Совѣта удостоено въ 29 день минушаго Декабря Высочайшаго соизволенія, и при семъ Его Императорскому Величеству благоугодно было, на поднесенной отъ Государственнаго Совѣта меморіи, начертать по сему дѣлу слѣдующую собственноручную резолюцію: „распространить и на всѣ прогіе города, буде сего не существуетъ еще.“ О семъ Высочайшемъ Его Императорскаго Величества повелѣніи онъ Г. Министръ Внутреннихъ Дѣлъ представляетъ Правительствующему Сенату, для учиненія надлежащаго распоряженія къ приведенію онаго въ исполненіе, какъ по городамъ Московской Губерніи, такъ и по всѣмъ прочимъ городамъ, въ коихъ доселѣ не учреждено сбора за клейменіе въсовъ и мѣръ. Приказали: О должномъ исполненіи по означенному Высочайше утвержденному мнѣнію Государственнаго Совѣта предписать, какъ Московскому, такъ и всѣмъ прочимъ Губернскимъ Правленіямъ указами, каковыми объ ономъ дать знать Присутственнымъ мѣстамъ и увѣдомить Начальниковъ Губерній и Гг. Министровъ; въ Святѣйшій же Правительствующій Синодъ и во всѣ Департаменты Правительствующаго Сената и Общія оныхъ Собранія сообщить вѣденія. (Января 28 дня 1835 года. По 1-му Департаменту.) (С. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 9-го Февраля.

Англійской курьеръ проѣзжалъ здѣсь изъ Лондона съ большою поспѣшностію въ Константинополь, а сегодня поутру Англійское Посольство отправило другаго курьера съ депешами чрезъ Парижъ въ Лондонъ. Столь частая гоньба курьеровъ въ настоящее время весьма насъ удивляетъ; ибо мы полагаемъ, что дѣла Востока не обращаютъ уже на себя вниманія и что всѣ затрудненія по сему предмету прекращены. Теперь видимъ совершенно тому противное и заключаемъ, что сія частая перечи-

bernii Moskiewskiej zaprowadzić, na wzór Stolicy, ustanowione stemple, naznaczywszy za stemplowanie wag i miar pobierać jednorazowie na rzecz mieyskich dochodów: a) od wagi za szalę, podejmującą więcej 5ciu pudów 5 robli, mniej od 5 pudów i za bezmian 2 rubli; b) od miar: za czetwierk z przybozem 5 rubli, za czetwierk osobno 4 ruble, pół czetwierka 2 ruble 50 kopiejek, czetwierť 1 rub., ośmieg 50 kop. Takowy wniosek Rząd Gubernialny przedstawiał na rozwiązanie Moskiewskiego Wojennego Jenerał-Gubernatora, a ten doniósł o tém do Ministerium Spraw Wewnętrznych. P. Minister Skarbu, z którym Pan Minister Spraw Wewnętrznych czynił w tej rzeczy zniesienie się, odpowiedział, że postanowienie Moskiewskiego Rządu Gubernialnego, względem poboru po miastach Powiatowych Moskiewskiej Gubernii za stemplowanie wag i miar, znajduje zasługującą na uwagę, ile dla tego, że ten pobór sam z siebie nie jest uciążliwym, wynosząc jednoczasowie od 50 kop. do 5 rubli za stempel, uważając podług wagi i miary, tyle też i dla tego, że przez ten lekki i sprawiedliwy środek, dochody mieyskie będą powiększone i przez to poda się sposób lepszego w miastach porządku. Przez Narywżer potwierdzone d. 23 Kwietnia 1823 roku Postanowienie o dochodach i rozchodach Stolicy Moskiewskiej ustanowiono: § 45. Dotąd istniejący coroczny pobór za wagi i miary odmienia się, za stemplowanie zaś wag i miar pobierać: a) od wagi podejmującej więcej 5 pudów, 5 rubli, mniej od 5 pudów i za bezmian 2 ruble; b) od miar: za czetwierk z przybozem 5 rubli, za czetwierk osobno 4 ruble, pół czetwierka 2 ruble 50 kop., czetwierť 1 rubel, ośmieg 50 kop. § 46. Miary i wagi stemplować raz nazawsze, póki znajdują się w używaniu, nieprzydatnych zaś i popsutych w użyciu nie mieć. P. Minister Spraw Wewnętrznych, uznawszy i ze swej strony wyznaczony pobór w Powiatowych miastach Moskiewskiej Gubernii, za stemplowanie wag i miar zasługującym na uwagę i dla handlu nieuciążliwym, wchodził o tém z przedstawieniem do Rady Państwa, podając ze swej strony zostawienie Radom Mieyskim pomienionych miast, ustanowić ten pobór na Prawidłach, dla Stolicy Moskiewskiej w Narywżer utwierdżoném dnia 23 Kwietnia 1823 roku Postanowieniu, o dochodach i rozchodach tej Stolicy wydanym, pobierając na rzecz mieyskich dochodów jednorazowie a) od wag: za szalę, podejmującą więcej jak 5 pudów, 5 rubli, mniej od 5 pudów i za bezmian 2 ruble; b) od miar: za czetwierk z przybozem 5 rubli, za czetwierk osobno 4 ruble, pół czetwierka 2 ruble 50 kop., czetwierť 1 rubel, ośmieg 50 kop. Rada Państwa, po rozpatrzeniu tego przedstawienia, przez opinię postanowiła: wniosek P. Ministra Spraw Wewnętrznych potwierdzić. Takowa opinia Rady Państwa zasłużyła dnia 29 ostatniego Grudnia na Narywżer zezwolenie, i przy tém Jego Cesarskiej Mości podobało się, na podanym od Rady Państwa memoryale, napisać w tej rzeczy następującą Własnoręczną rezolucją: „rozciągnąć i na wszystkie inne miasta, jeśliby w których tego jeszcze nie było.“ O tém Narywższym Jego Cesarskiej Mości rozkazie P. Minister Spraw Wewnętrznych przedstawia Rządzającemu Senatowi, dla uczynienia zależącego rozporządzenia około przyprowadzenia tego do wypełnienia, jak po miastach Gubernii Moskiewskiej, tak i po wszystkich innych miastach, w których dotąd nie ustanowiono poboru za stemplowanie wag i miar. Rozkazali: O powinném wypełnieniu podług pomienionej Narywżer potwierdzonej opinii Rady Państwa, zalecić, jak Moskiewskim, tak i innym wszystkim Rządom Gubernialnym przez ukazy, i również przez ukazy dadź wiedzieć o tém Sądowym i Urzędowym mieyscom, tudzież uwiadomić Naczelników Gubernii i PP. Ministrów, a do Najswiętszego Rządzającego Synodu i do wszystkich Departamentów Rządzającego Senatu i Powszechnych ich Zebrań przesłać uwiadomienia. (28 Stycznia 1835 roku. Z 1go Departamentu.) (G. S.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R I A.

Wiedeń, dnia 9 Lutego.

Kurier angielski przejeżdżał tędy z Londynu, dążąc z wielkim pośpiechem do Konstantynopola. Dzisiejszego znowu rana, legacya angielska wyprawiła innego kuriera z depeszami, drogą przez Paryż do Londynu. Tak częsty bieg gońców w obecnej chwili, tém więcej zadziwia, gdy od niejakiego czasu zdawało się, że interessa Wschodu mnieysze ściągają baczenie, i że, już wszelkie w tej mierze trudności załatwionemi zostały. Podług tego jednak, co widzimy, zdaje się, iż rzecz ma się wcale inaczej, i że tak częste korres-

ска именно относятся до положенія Востока. Быть также может поводомъ къ тому Парламентскіе выборы въ Англіи и взаимныя сношенія относительно способа подтвержденія Министерства *Пилла*. Сей послѣдней причинѣ приписывается возвышеніе курсовъ. Здѣсь тѣмъ болѣе вѣрять, что въ Англіи партія консерватистовъ удержится, что она кажется склоняется къ примиренію съ умеренными Вигами во всѣхъ важнѣйшихъ предметахъ. Если сіе воспослѣдуетъ, то мы опять вскорѣ увидимъ Г-на *Ламба* на прежнемъ Посольскомъ мѣстѣ. Англійскіе журналы намекаютъ о семъ возвращеніи, что тѣмъ съ большею принято будетъ здѣсь радостію, что сіе служило бы на предбудущее добрымъ знакомъ.

14-го Февраля.

Его Императорское Величество украсилъ Наслѣднаго Принца Баварскаго Большимъ Крестомъ Св. Стефана.

— Изъ Клаузенбурга доносятъ, что Трансильванскій Сеймъ 6-го сего мѣсяца послѣ девятимѣсячнаго продолженія распушенъ, по поводу явнаго нерасположенія его къ Королевскимъ предложеніямъ. (G.C.)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 13-го Февраля.

Въ числѣ членовъ нынѣшняго Парламента будутъ засѣдать изъ Сухопутнаго и Морскаго войска 137 Офицеровъ.

— Говорятъ, что Докторъ *М'Гале*, Католическій Архіепископъ въ Туамъ, въ Ирландіи, хочетъ извѣстить о намѣреніи *Папы*, посѣтить будущимъ лѣтомъ своихъ вѣрныхъ Католиковъ въ Ирландіи.

— *Courier* того мнѣнія, что еслибы и воспослѣдовало обрученіе молодой Королевы Изабеллы II, съ Астурійскимъ Принцемъ, сыномъ *Донъ-Карлоса*, то и тогда бы междоусобія въ Испаніи не прекратились.

— Въ Бостонѣ получено извѣстіе о возмущеніи въ провинціи Пара. Отрядъ войска высланный туда въ Ноябрь прошл. года, истребленъ до послѣдняго челоука. Недавно снова посланъ военный бригъ о 18 пушкахъ, который возстановилъ спокойствіе. Весьма много особъ взято подъ стражу.

— Сиръ Г. *Муррай* не есть членомъ Кабинета; онъ подавъ въ отставку по той причинѣ, что на выборахъ въ Пертширъ получилъ мало голосовъ.

14-го Февраля.

Times сообщаетъ присланную издателю статью, въ которой сочинитель доказываетъ, что два Турецкіе путешественника, недавно прибывшіе въ Лондонъ, имѣютъ секретное порученіе отъ Султана, чтобы они, открывъ Англійскому Правительству настоящее положеніе Турціи, постарались сблизить ее съ Англіею и пріобрѣсти отъ сей покровительство и помощь.

— *Sun*, по письмамъ приватнымъ, полученнымъ изъ Вашингтона, доноситъ, что Палата Американскихъ представителей, по дѣламъ Франціи, не пошла по слѣдамъ Сената. Она воздержалась дать мнѣніе о рѣши Президенту по сему предмету, ожидая, что постановлено будетъ Французскими Палатами.

— Нынѣшнія залы засѣданій Парламента, нагрѣваемы будутъ паровыми снарядами, поставленными въ пяти мѣстахъ въ видѣ жертвенниковъ.

— Лордъ Намѣстникъ Ирландіи, сдалъ въ прошлый четвергъ на сіе званіе присягу на руки Канцлера *Сюдена*; безъ исполненія сего обряда нельзя получать жалованья.

— Г-нъ *Гунтз*, которой, какъ предъ симъ извѣщено, пораженъ былъ параличемъ, начинаетъ выздоравливать. (G.C.)

15-го Февраля.

Третьяго дни Король давалъ аудіенцію Г. *Тьерней* и Герцогу *Веллингтону*. Сей послѣдній пріѣхалъ во Дворецъ послѣ 4-хъ часовъ и тотчасъ принять былъ Королемъ. Вскорѣ, послѣ 5-ти час. прибылъ изъ Ашбурга въ Брейтонъ Россійскій Посоль Графъ *Поццо-ди-Борго*. Графъ немедленно отправился во Дворецъ и Княземъ *Веллингтономъ*, какъ Статсъ-Секретаремъ иностранныхъ сношеній, представленъ былъ Королю. Сегоже вечера Графъ былъ у Ихъ Величествъ на обѣдѣ. Между прочими гостями находились, кромѣ Герцога *Веллингтона*, Сиръ Ф. *Ламбъ*, Адмиралъ *Толпсонъ*, Сиръ Р. *Отвей*, Генералъ *Пиготтъ*, Адмиралъ *Вайдсейдъ*, Полковники: *Горнби* и *Кассидишъ*, Др. *Бломбергъ* и Сиръ И. *Гонъ*. Ихъ Величества въ слѣдующій вторникъ 17 с. м. пріѣдутъ въ Лондонъ. Герцогъ *Веллингтонъ* и Россійскій Посоль опять вчера сюда возвратились.

— Вчера послѣ полудня въ Департаментъ Иностранныхъ сношеній былъ опять Кабинетный Совѣтъ, продолжавшійся почти три часа.

— Сиръ *Джонсъ Грагамъ* также пріѣхалъ въ Лондонъ; и третьяго дня былъ съ визитомъ у перваго Министра.

pendencey дѣла въ главнѣйшихъ справахъ Востока. Быдъ также може, иъ поводомъ того, сѣ выборы Парламентовѣ въ Англіи, и взаимне порозумѣнія въгледѣмъ способу утвержденія Министерумъ *Пелла*. Тей ослатней побудке приписуя подниесіе сѣ курсовъ. Тѣмъ вѣгцей ту вѣрза въ утрzymanіе сѣ партіи Консерватистовъ въ Англіи, иъ та здае сѣ скланиа до порозумѣнія сѣ зъ уміекованемі Whigami, въгледѣмъ вселкихъ важнѣйшихъ квѣстыи. Жеіи то настѣп, въкратѣе знову нриземъ Р. *Lamb*, вращающаго на сѣуы Урядъ Поселски. Дзѣнники англискіе жуъ намѣniają о тѣмъ поврѣіе, со бытобы ту зъ тѣмъ вѣгкзѣя прызіете радостіа, иъбы wskazywało pomyslną na przyszłość wróżbę.

Дня 14.

Цесарзъ Имѣ оздобилъ великимъ Кръжемъ orderu Św. Stefana, Królewica Następcę tronu bawarskiego.

— Доносzą z Kolosworu (Klausenburg), że seym siedmiogrodzki, został rozwiązany dnia 6 t. m. po dziewięćmiesięcznym trwaniu, a to z powodu wyraźnej nieprzychylności jego do propozycy Królewskich. (G.C.)

BRITANIA WIELKA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 13 Lutego.

— Pomiędzy Członkami terazniejszej Izby Niższej, 137 oficerów z wojska lądowego i marynarki będzie zasiadało w Parlamencie.

— Mówią, że doktor *M' Hale*, Katolicki Arcybiskup w Tuam, w Irlandyi, miał oświadczyć o zamiarach *Pa-pieża*, mającego chęć odwiedzić, przyszłego lata, swych wiernych Katolików w Irlandyi.

— *Courier* jest tego zdania, iż gdyby nawet przyszło do skutku zaślubienie młodej Królowej Izabeli II z Xięciem Asturyi, synem *Don Carlosa*, nie ustałaby dla tego wojna domowa w Hiszpanii.

— W Bostonie otrzymano wiadomość o zaburzeniach w prowincyi Para. Oddział wojska, wysłany tam w Listopadzie roku zeszłego, został wymordowany co do jednego człowieka. Niebawnie posłano znowu bryg wojenny o 18 działach, i ten dopiero przywrócił spokojność. Uwięziono bardzo wiele osób.

— Sir G. *Murray* nie jest już członkiem Gabinetu; z przyczyny, iż się nie utrzymał na wyborach w Perthshire, podał się o uwolnienie od urzędu.

Дня 14.

Times udziela nadesłane sobie pismo, w którym autor utrzymuje, że dwaj podróżni tureccy, którzy nie dawno przybyli do Londynu, mają poufne polecenia Sułtana, aby, obeznawszy Rząd Angielski z terazniejszym położeniem Turcyi, starali się o bliższe stosunki z Anglią, o jej opiekę i pomoc.

— *Sun* donosi z listów prywatnych, otrzymanych z Washingtonu, że Izba Reprezentantów Amerykańskich, nie poszła w ślady Izby Senatorskiej, w tém, co się dotyczy interesów z Francją. Wstrzymała się ona od wyrzeczenia nad tą częścią mowy Prezydenta, w oczekiwaniu na wiadomość, co też Izby Francuzkie w tej mierze postanowią.

— Terazniejsze sale posiedzeń Parlamentu, będą ogrzewane za pomocą aparatu parowego, ustawionego na pięciu miejscach, w kształcie małych postumentów.

— Lord Namiestnik Irlandyi, złożył zeszłego czwartku przysięgę z tego urzędu, w ręce Kanclerza *Sudgen*. Jestto obrzęd, bez dopełnienia którego, nie mogłby mieć wypłaconey pensyi.

— P. *Hunt*, który, jak było doniesioném, został tknięty paralizem, przychodzi do zdrowia. (G.C.)

Дня 15.

Król dawał zawczora audyencyę Panu *Tierney* i Xięciu *Wellingtonowi*. Ostatni przybył do pałacu po 4tej i natychmiast do Króla był przypuszczony. Wkrótce po 5tej przybył Poseł Rosyyski, Hrabia *Pozzo-di-Borgo* z Ashburham do Brighton. Hrabia niezwłocznie udał się do pałacu i przez Xięcia *Wellingtona*, jako Sekretarza Stanu do stosunków zewnątrznych, do Króla był wprowadzony. Hrabia wieczora tego pozostał na obiedzie u Królewstwa Ichmość. Pomiędzy dalszemi gośćmi znajdowali się, oprócz Xięcia *Wellingtona*, Sir F. *Lamb*, Admirał *Thompson*, Sir R. *Olway*, Jenerał *Pigott*, Admirał *Whitshed*, Półkownicy *Hornby* i *Cavendish*, Dr. *Blomberg* i Sir J. *Hope*. NN. Państwo, następnego wtorku, dnia 17 t. m., do Londynu przybędą. Xiąże *Wellington* i Poseł Rosyyski wczora znowu tu powrócili.

— Wczora po południu w wydziale spraw zagranicznych była znowu Rada Gabinetowa, która prawie trzy godziny trwała.

— Sir *James Graham* także teraz do Londynu przybył; i zawczora był z odwiedzeniem u Pierwszego Ministra.

— Князь *Девоншир* находится въ своихъ имѣніяхъ *Гарднелъ-Галль* и не намѣренъ въ нынѣшнее время года выѣхать въ Брейтонъ.

— Кавалеръ *Керри*, *Г. Фицджеральдъ*, на будущей недѣлѣ отправляется во Францію.

17-го Февраля.

Третьяго дня у Ихъ Величествъ въ Брейтонѣ, обѣдалъ Посолъ Пруссій Баронъ *Бюловъ*, гдѣ онъ и пробылъ вечеръ. На обѣдѣ находились также Госпожа *Фицсербертъ*, возвратившаяся на прежнее свое жилище въ Брейтонъ послѣ нѣсколькихъ мѣсячнаго отсутствія. Сегоже дня былъ у Короля Сиръ *Францисъ-Бурдетъ*. Ихъ Величества намѣрены сегодня отправиться въ Ст. Джемскій Дворецъ. Король завтра будетъ тамъ принимать разныхъ особъ.

— Генералъ *Себастьяни* съ многочисленною свитою вчера вечеромъ прибылъ изъ Кале въ Дувръ.

— Бывшій Россійскій Повѣренный въ дѣлахъ при здѣшнемъ Дворѣ, Графъ *Медемъ*, третьяго дня отсюда отправился въ Парижъ.

— За нѣсколько предъ симъ дней Князь *Траутмансдорфъ* прибылъ сюда съ твердой земли.

— Лордъ *Станлей* послѣ прибытія своего въ Лондонъ, посетилъ Князя *Ризмонда*.

— Сюда ожидаютъ въ четвертъ или пятницу Турецкаго Посла *Намикъ Пашу*, изъ поѣздки его въ мануфактурныя округа, гдѣ многіе полагаютъ, что вскорѣ послѣ сего отправится онъ обратно въ Константинополь.

— Г. Карлъ *Грантъ* возвратился сюда изъ Шотландіи. Лордъ *Русселъ* также сюда прибылъ.

— Члены оппозиціи послѣ завтра будутъ имѣть большое собраніе. (*A.P.S.Z.*)

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 12-го Февраля.

Эгмортъ, въ Провансѣ, гдѣ при копаніи для дороги рва, найдена галера, стоитъ теперь въ дальнемъ разстояніи отъ моря, хотя прежде служилъ пристанью для кораблей, отправлявшихся въ крестовые походы.

— 10-го н. м. въ Лиллѣ, при выгрузкѣ хлопчатой бумаги, купленной на фабрику Г-на *Селлье*, найдены трупъ Негра, въ оную спрятанный. Бумага сія привезена изъ Фернамбуко (въ Бразиліи).

— Изъ Лондона уведомляютъ, что вещи Лорда *Ковеля*, Англійскаго Посла при Дворѣ нашемъ, нагружены на корабль и что онъ самъ готовится въ путь.

14-го Февраля.

Общая Аугсбургская газета сообщила о размѣнѣ нотъ между Графомъ *Риньи*, яко Министромъ Иностраннѣхъ Дѣлъ и Графомъ *Аппони*, намекая что будто бы въ слѣдствіе сего здѣшнему Послу въ Швейцаріи Графу *Руминьи* предписано, чтобы онъ первенствующему Кантону сообщили: что ежели онъ въ предосудительныхъ своихъ поступкахъ будетъ упорствовать: то Франція не станетъ болѣе заниматься дѣлами и судьбою Швейцаріи. Легитимистическая газета *Quotidienne* по поводу возраженія на сіи извѣстія замѣчаетъ: „Читая сію статью, коей трудно повѣрить, чтобы не подумалъ, что Французскій Кабинетъ старается оправдать дѣланныя ему столь часто укоризны, относительно введенія повсюду своей политики.“

— *Constitutionnel* увѣряетъ своихъ читателей, что ему извѣстны инструкціи, сообщенныя Г-ну *Себастьяни*, относительно Лондонскаго Посольства, заключающая сію статью сими словами: „И такъ ясно, что мы вступаемъ въ новую систему.“

— *Indicateur de Bordeaux* сообщаетъ вѣсть, что Генералъ *Ляудеръ*, возвращаясь въ Барселону, впалъ въ помѣшательство ума, отъ происшествій 18 числа въ Мадридѣ.

— Римская газета *Trombetterio* извѣщаетъ о нечаянномъ выѣздѣ *Дона-Мигуэля* изъ Рима. Неизвѣстно, куда онъ дѣвался; сіе приключеніе подало поводъ къ различнымъ догадкамъ.

15-го Февраля.

Наконецъ Генералъ *Себастьяни* выѣхалъ вчера въ Лондонъ въ сопровожденіи Г-на *Буркеней*, перваго Секретаря Посольства и Г-на *Буллай*, приватнаго Письмоводителя. — Князь *Эстергази*, Австрійскій Посланникъ въ Лондонѣ, сегодня тудаже отправился.

— Думаютъ, что Коммиссія, занимающаяся разсужденіемъ проекта закона, относительно вознагражденія Американцевъ, согласится на претензіи, но отвергнетъ проценты со времени ратификаціи трактата, чему будутъ противиться Министры. Помянутая Коммиссія намѣрена также подать мнѣніе, чтобы отнынѣ неутвержденные Палатою трактаты почитались недействительными и считались бы со времени ихъ подтвержденія въ Парламентѣ.

— Хіаже *Devonshire* бави въ dobrach swych *Hardwick-Hall* и не мыслі въ тей porze roku Brightonu odwiedzić.

— Kawaler *Kerry*, Pan *Fitzgerald*, w przyszłym tygodniu do Francji wyjeżdża.

Dnia 17.

Zawczora u Królestwa Ichmość w Brighton Posel Pruski, Baron *Bulow*, był na obiedzie i wieczor tam przepędził. Na tym obiedzie była także *Mistriss Fitzherbert*, która po kilkumiesięcznej nieobecności do dawnego pomieszkania swego w Brighton powróciła. Tegoż dnia Króla odwiedził Sir *Francis Burdett*. Dzisiaj Królestwo Ichmość mają jechać do pałacu St. James; Król jutro będzie tam przyjmował różne osoby.

— Wczora wieczorem Jenerał *Sebastiani* z licznym orszakem z Calais do Dover przybył.

— Dotychczasowy Pełnomocnik Rosyyski przy tutejszym dworze, Hrabia *Medem*, wyjechał zjadawczora do Paryża.

— Przed kilką dniami Xiąże *Trautmannsdorf* z ładu tu przybył.

— Lord *Stanley* po swém do Londynu przybyciu, odwiedził Xięcia *Richmond*.

— Posel Turecki, *Namik Pasza*, we czwartek lub piątek, z podróży swej do okręgów rękodzielniczych, tu jest spodziewany, i jak wielu rozumie, że rychło potem do Konstantynopola napowrót wyjedzie.

— P. Karol *Grant* ze Szkocyi tu powrócił. Lord *Russel* także tu przybył.

— Członkowie oppozycji pojutrze mają mieć wielkie zgromadzenie. (*A.P.S.Z.*)

FRANCYA.

Paryż, dnia 12 Lutego.

Aiguesmortes, w Prowancyi, gdzie znaleziono galery przy kopaniu rowu przy gościńcu, leży teraz w dosyć dalekiej odległości od morza, chociaż służyło dawniej za przystań dla okrętów Krucyaty.

— Dnia 10 z. m. znaleziono w Lille, przy wypakowaniu bawełny, zakupionej do fabryki Pana *Sellier*, dobrze zachowanego trupa, jakiegoś Neгра. Ta bawełna pochodziła z Fernambuco (w Brazylii).

— Donoszą z Londynu, że rzeczy Lorda *Cowley*, Posła angielskiego przy Dworze naszym, już ładowano na okręt. On sam czynił już przygotowania do drogi.

Dnia 14.

Augsburska gazeta powszechna doniosła o zamianie not między Hrabią *Rigny*, jako Ministrem interesów zagranicznych, a Hrabią *Appony*, a nadmienieniem, jakoby w skutek tego, zostało polecone tutejszemu Posłowi w Szwajcaryi, Hrabie *Rumigny*, ażeby oświadczył Kantonowi Prezydującemu: iż w razie, gdyby się upierał przy swoim niesłusznym postępowaniu, Francya przestałaby zaymować się sprawami i losem Szwajcaryi. Legitymistyczna gazeta *Quotidienne* czyni następującą, z powodu zaprzeczenia temu doniesieniu, uwagę: „Czytając ten, trudny do uwierzenia artykuł, któżby nie sądził, że Gabinet francuzki usiłuje niejako stwierdzić, czynione mu tak często zarzuty, względem propagowania polityki swojej.“

— *Constitutionnel* wmawia w czytelników swoich, że mu są znane instrukcyje, udzielone Panu *Sebastiani*, co do poselstwa londyńskiego, a kończy swój artykuł temi słowy: „Oczywista więc jest rzeczą, że w nowy wступujemy system.“

— *Indicateur de Bordeaux* udziela pogłoskę, że Jenerał *Llauder*, wracając do Barcelony, dostał pomieszania zmysłów, a to z powodu wydarzeń w dniu 18 w Madrycie.

— Rzymski *Trombetterio* donosi o niespodziewanym wyjeździe *Don Miguela* z Rzymu. Nie wiadomo, gdzie się udał, co dało powód do rozmaitych domysłów.

Dnia 15.

Jenerał *Sebastiani* wyjechał nareszcie dnia wczorayszego do Londynu, w towarzystwie Pana *Bourgueney*, jako pierwszego Sekretarza Poselstwa, i Pana *Bouilly*, jako sekretarza prywatnego. — Xiąże *Esterhazy*, Posel Austriacki w Londynie, dziś wieczorem tamże wyjechał.

— Sądzą, że Kommissya, zajęta roztrząsaniem projektu do prawa, względem wynagrodzenia Amerykanów, będzie za przyjęciem pretensyi, lecz z odrzuceniem prowizyi, od czasu ratyfikacyi przypadające; okoliczność, przeciwko której będą Ministrowie. Rzeczona Kommissya, chce także podać wniosek, aby odtąd, nie zatwierdzone przez Izbę traktaty, za nieistniejące uważane były i dopiero od chwili parlamentowego zatwierdzenia, datowały się.

— *Messenger* уверяетъ, что между Министрами произошло новое разногласіе. На одной сторонѣ: Маршалъ *Mortie*, Адмиралъ *Duperré*, Г-да *Rigny* и *Persil*, а на другой Г-да *Humann*, *Thiers*, *Guizot* и *Duchatel*.

— *Constitutionnel* утверждаетъ, что начатые относительно Анконы переговоры, остановились на томъ, что Французскія войска въ Мѣѣ мѣсяцъ оставить сію пристань.

— Извѣстія съ границы Испанской не доставляютъ ничего новаго; подтверждаютъ однако жъ поражение Карлистовъ въ битвѣ подъ Аркисъ.

— *Bon Sens* полагаетъ, что Австрія намѣревается требовать уплаты долга, происшедшаго во время занятія Французами Иллири, а *Messenger* изъ одной статьи, помѣщенной въ Нѣмецкихъ газетахъ, изображающей бѣдствія Гамбурга во время занятія оного Французами, догадывается, что и сей городъ объявить претензіи свои Франціи.

— Говорятъ, что Князь *Таллейранъ*, узнавъ о новомъ назначеніи Графа *Поззо-ди-Борго*, сказалъ: „Этотъ человекъ, который скорѣе меня понимаетъ, нежели я самъ себя; природа одарила его чувствомъ проникать въ душу другаго.“ (G. C.)

— Вчера Король занимался съ Предсѣдателемъ Совѣта и Великимъ Хранителемъ Печати.

— Князь *Голицынъ* и Князь *Любецкій* на дняхъ имѣли нѣсколько совѣщаній съ Гг. *Рини*, *Симонъ* и *Мунье*.

— Кабинетный курьеръ *Потери* вчера прибылъ въ Министерство иностранныхъ сношеній и привезъ изъ Неаполя депеши.

16-го Февраля.

Герцогъ *Орлеанскій* за нѣсколько дней отправится въ Брюссель, и пробудетъ тамъ цѣлую недѣлю.

— Говорятъ, что Графъ *Ст. Олеръ* первыхъ чиселъ Марта поѣдетъ обратно въ Вену.

— Министръ иностранныхъ сношеній, сегодня въ 4 часу утра, получилъ изъ Лондона депеши съ уведомленіемъ объ отъѣздѣ Графа *Медема*, котораго сегодня сюда ожидаютъ. Г. *Рини* получилъ будтобы извѣстіе, что Графъ останется въ Парижѣ, только три мѣсяца, а послѣ на его мѣсто прибѣдетъ другой Посланникъ.

— По извѣстіямъ изъ Бордо, отъ 13 ч. с. м., обѣ сражающіяся стороны довольствуются обоюднымъ наблюденіемъ. (A. P. S. Z.)

ГЕРМАНІЯ.

Франкфуртъ, 18-го Февраля.

Journal de Francfort въ статьѣ Португалія, донося о прибытіи Князя Лейхтенбергскаго въ Лиссабонъ и бракосочетаніи его съ *Донною Марією*, замѣчаетъ: что радость по сему поводу произшедшая, скоро можетъ быть возмущена, если подтвердится извѣстіе о тайномъ выѣздѣ изъ Италіи *Дона Мигуелла*, помѣщенное въ Журналъ *Messenger*, и, какъ кажется, заимствованное изъ вѣрнаго источника. (G. C.)

Штутгартъ, 4-го Февраля.

Allg. Zeit. содержитъ въ сегодняшнемъ своемъ номерѣ новую статью о памятникѣ *Шиллеру*, изъ коей видно, что срокъ подписки на сей памятникъ продолженъ до 1 Юлія 1835 года. До конца 1834 года собрано на сей предметъ 10,034 фл. 41 кр., изъ коихъ 973 фл. 12 кр. пожертвованы Берлинскимъ Королевскимъ театромъ, а 2,872 р. 50 к. (1,488 фл. 40 кр.) присланы изъ С. Петербурга Барономъ *Штиглицемъ*. Сія послѣдняя сумма составлена подъ Высокимъ покровительствомъ Августѣйшихъ Членовъ Россійскаго Императорскаго Дома, и въ особенности Его Императорскаго Высочества Наслѣдника Великаго Князя *АЛЕКСАНДРА НИКОЛАЕВИЧА*. Коммиссія, составленная для сооруженія памятника, ожидаетъ, чтобы въ списокъ вкладчиковъ непременно были имена всѣхъ Германскихъ городовъ. Извѣстно, что модель памятника работаетъ *Торвальдсенъ*. (Спб. В.)

ШВЕЙЦАРІЯ.

Бернъ, 11-го Февраля.

Хотя заграничные Журналы сообщали о дипломатическихъ сдѣлкахъ по отношеніямъ политическимъ сего Кантона, но первенствующій Кантонъ не имѣетъ о томъ никакого извѣстія. Въ первыя минуты изумленія, которое по важности предмета было весьма естественно, думали немедленно созвать чрезвычайный сеймъ. Но какъ Г-нъ *Румини* торжественно увѣрилъ, что онъ доселѣ не получилъ ни какого подобнаго извѣстія, и ни одного въ семъ духѣ не было предписанія: то нѣсколько успокоившись, положили ожидать сообщеній отъ Правительствъ, а между тѣмъ Швейцарскимъ Повѣреннымъ въ Парижѣ и

— *Messenger* zapewnia, że między Ministrami zaśzło nowe nieporozumienie. Z jednej strony są: Marszałek *Mortier*, Admirał *Duperré*, Pan *Rigny* i Pan *Persil*; z drugiej Panowie: *Humann*, *Thiers*, *Guizot* i *Duchatel*.

— *Constitutionnel* utrzymuje, że rozpoczęte układy względem Ankony, są tak dalece doprowadzone, że wojsko francuzkie już w Maju to miasto opuści.

— Doniesienia od granicy hiszpańskiej, niezawierają nic nowego; potwierdzają wszakże klęskę Karolistów w bitwie pod Arquijas.

— *Bon Sens* utrzymuje, że Austria zamysła reklamować zapłatę pewnego długu, pochodzącego z czasów zajęcia Illiryi przez Francuzów. A *Messenger* domyśla się z artykułu, umieszczonego w gazetach niemieckich, i opisującego cierpienia Hamburga, w czasie zajęcia przez wojsko Francuzkie, że i to miasto wystąpi z pretensjami swemi do Francyi.

— Mowią, że Xiążę *Talleyrand*, dowiedziawszy się o nowym przeznaczeniu Hrabiego *Pozzo-di-Borgo*, powiedział: „Jest to człowiek, który mię pierwej pomyje, aniżeli ja sam siebie; obdarzyło go przyrodzenie zmysłem, wyrozumiewania cudzey natury.“ (Gaz.Codz.)

— Król pracował wczora z Prezydentem Rady i Wielkim Sirażnikiem pieczęci.

— Xiążę *Golicyn* i Xiążę *Lubecki* temi dniami kilka mieli konferency z PP. *Rigni*, *Simon* i *Mounier*.

— Gонец Gabinetowy *Poteri* przybył wczora do Ministeryum Stosunków zewnątrznych i przywiózł depesze z Neapolu.

Dnia 16.

Xiążę *Orléański* za kilka dni wyjedzie do Braxelli, gdzie przez tydzień ma zabawić.

— Mówią, że Hrabia *St. Aulaire* w pierwszych dniach Marca do Wiednia na powrót wyjedzie.

— Minister Stosunków zewnątrznych, dzisiaj o 4tey rano, otrzymał z Londynu depesze, z wiadomością o wyjeździe Hrabiego *Medem*, który dzisiaj wieczorem tu jest spodziewany. Pan *Rigny* miał otrzymać wiadomość, że Hrabia tylko trzy miesiące w Paryżu zabawi, a potem przez innego Posłannika zmieniony zostanie.

— Podług wiadomości z Bordeaux pod dniem 13 t. m., obie walczące strony przestają teraz na wzajemnym siebie uważaniu. (A. P. S. Z.)

НИЕМЦЫ.

Frankfort, dnia 18 Lutego.

Journal de Francfort, pod artykułem *Portugalia*, donosząc o przybyciu Xięcia *Leuchtenbergskiego* do Lisbony i o zaślubieniu się jego z *Donną Maryą*, dodaje w końcu uwagę: iż radość, wynikła z tego powodu, wkrótce zakłóconą być może, jeśli się potwierdzi wiadomość o tajemnym odjeździe *Don Miguella* ze Włoch, w dzienniku *Messenger* zamieszczona, a z pewnego, jak się zdaje, powzięta źródła. (G. C.)

Sztutgardt, 4 Lutego.

Allgem. Zeit. zawiera w dzisiejszym swoim numerze nowy artykuł o pomniku *Schillera*, z którego się okazuje, że termin subskrypcyi na ten pomnik został przedłużony do 1go Lipca 1835 roku. Do końca roku 1834 zebrano na ten cel 10,034 złt. reń. 41 graycar., z których 974 złt. reń. 12 graycar. ofiarowane są przez Berliński Królewski teatr, a 2,872 r. 50 k. (1,488 złt. reń. 40 grayc.) przysłane z St. Petersburga przez Barona *Stieglitz*. Ta ostatnia summa, złożoną została pod Wysoką opieką Najjaśniejszych Członków Rossyjskiego Cesarzskiego Domu, a w szczególności Jego Cesarzkiej Wysokości Następcy Wielkiego Xiążęcia *ALEXANDRA NIKOŁAJEWICZA*. Kommissya, ustanowiona dla wybudowania pomnika, spodziewa się, że w liście ofiarujących, nieodmiennie znajdować się będą imiona wszystkich miast Niemieckich. Wiadomo, że model pomnika robi się przez *Thorvaldsena*. (G. S. P.)

SZWAJCARYA.

Berna, 11 Lutego.

O dyplomatycznych układach między Austrią a Francją, względem stosunków politycznych tutejszego Kantonu, doniosły wprawdzie pisma zagraniczne, ale Kanton prezydujący nie ma o tém żadney wiadomości. W pierwszej chwili zadziwienia, które z powodu ważności przedmiotu było bardzo naturalne, zamysłano zwołać niezwłocznie Sejm nadzwyczajny. Gdy jednak P. *Rumigny* zapewnił uroczyście, że on sam nie ma dotąd żadney o podobnych udzieleniach wiadomości i najmniejszey w podobnym duchu nie otrzymał instrukcyi, uspokojono się nieco, i postanowiono czekać urzędowych zawiadomień. Tym czasem

Вѣнь поручено, чтобъ они о семъ развѣдали и доставили свѣдѣнія. Вообще можно сказать, что Швейцарія находится нынѣ въ весьма критическомъ положеніи, которое должно разрыть ея обстоятельства и дать имъ сообразнѣйшее направленіе.

Нейшатель, 10-го Феврала.

Ремесленники Баварскіе, повинувшись своему Правительству, оставляютъ Швейцарію.

— Фрейбургскій Совѣтъ постановилъ, ежегодное празднованіе битвы подъ Вьельмергонъ отмѣнить.

— Католическая партія въ Листалѣ, открыла новый источникъ смятеній. Она не хочетъ признать правъ Епископа Золтуронскаго, коими онъ доселѣ пользовался; желаетъ уничтожить пожизненные пребенды и чтобы настоятели назначаемы были только на 5-ть лѣтъ. (G.C.)

П О Р Т У Г А Л І Я.

Лиссабонъ, 6-го Феврала.

Морской Министръ представилъ чинамъ свой бюджетъ, изъ коего явствуетъ, что Португальская морская сила состоитъ изъ 2-хъ линійныхъ кораблей, 4-хъ фрегатовъ, 6 бриговъ, 8 шнявъ и катеровъ, 8 канонерскихъ ботовъ, 8 перевозныхъ, 8 пакетботовъ и 2 пароходовъ: вообще изъ 50 судовъ.

— 4 прошл. мѣсяца привезено въ Оporto сердце Дона Педро, положенное въ серебряномъ сосудѣ. (G.C.)

А М Е Р И К А.

Нью-Йоркъ, 16-го Января.

По поводу наступающей совершенной уплаты государственнаго долга, господствуетъ здѣсь всеобщее удовольствіе, переходящее въ нѣкоторый родъ гордости, весьма простибельной. По окончаніи въ 1815 году войны, сей долгъ составлялъ 127 милліоновъ долларовъ, а ежегодный участокъ 7,157,509 долларовъ и 42 цент.

— Изъ всѣхъ соединенныхъ областей, доходятъ до насъ извѣстія, что морозы нынѣшняго года были весьма жестоки; и здѣсь также нѣсколько дней былъ тягостный морозъ. По причинѣ большого льда многіе корабли не могли пристать къ берегу. Многіе же весьма повреждены, нѣкоторые же сдѣлались даже вовсе неспособными къ мореходству. (G.C.)

И С П А Н І Я.

Извѣстіе о бывшихъ 18-го Января въ Мадридѣ безпорядкахъ взволновало умы въ Барселонѣ до такой степени, что тамошній Комендантъ, Генералъ Сантосильдесъ, принужденъ былъ издать прокламацію, въ коей изъявилъ свое намѣреніе, подвергать строгому наказанію всѣхъ тѣхъ, кои будутъ пытаться нарушить общественное спокойствіе. (Сѣв. Пг.)

К И Т А Й.

Кантонъ, 20-го Августа 1834.

Губернаторъ Лу отдалъ третьяго дня слѣдующее повелѣніе Гонгскимъ купцамъ:

„Лу, Губернаторъ Кантонской и Квангской провинцій и пр. и пр. Гонгскимъ купцамъ. По надлежащей справкѣ усмотрѣлъ я, что Англіійскій народъ производитъ торговлю въ Кантонѣ уже 110 лѣтъ, и что въ теченіе сего времени сдѣланы были, по предмету таковой торговли, различныя постановленія. Хотя въ точности неизвѣстно, къ какому сословію принадлежитъ Варварскій глазъ (Лутъ-Лаопи) т. е. Лордъ Напиръ: Офицеръ ли онъ, или купецъ; но какъ онъ прибылъ въ небесное Царство для торговыхъ дѣлъ, то и долженъ покоряться законамъ и постановленіямъ, на сей предметъ изданнымъ. Есть старая пословица: „когда переступаешь за границу, думай о запрещеніи; когда вступаешь въ чужую страну, узнай ея обычаи.“ Означенный Варварскій глазъ, присланный сюда издавна Королемъ упомянутой націи, есть безъ сомнѣнія человѣкъ, понимающій свое дѣло; что же касается до того, что онъ прибылъ въ главный городъ провинціи незапно, не объявивъ предварительно о причинахъ своего прибытія, то это дѣйствіе можно отнести къ незнанію правилъ общежитія. А по сему, въ уваженіе того, что онъ прибылъ въ небесное Царство въ первый разъ и незнакомъ съ его законами, я, Губернаторъ, повѣляю Гонгскимъ купцамъ подробно изслѣдовать причины его пріѣзда. Если, по случаю уничтоженія Остъ-Индской Компаніи, для Англіійской торговли нужны какія либо новыя распоряженія, то онъ долженъ немедленно уведомить о томъ означенныхъ купцовъ, которые въ свою очередь представлять мнѣ обо всемъ по почтѣ подробное донесеніе. Упомянутый Варварскій-глазъ долженъ сверхъ того возвратиться обратно въ Макао и ожидать тамъ повелѣній Великаго Императора

послано Швейцарскимъ справляющимъ интереса въ Парижѣ и Вѣднѣ, абы въ томъ предметѣ, потребную wiadomość starali się zasięgnąć. W ogólności można powiedzieć, że Szwajcaryja znajduje się teraz w bardzo stanowczej chwili, która musi rozstrzygnąć bieg jej stosunków i stosowniejszy nadać im kierunek.

Neuchatel, 10 Lutego.

Челадъ реміесничья крају Баварскаго, послушна розказомъ Рządu, oddała się ze Szwajcaryi.

— Rada Stanu Freyburga postanowiła, że uroczyste obchodzenie rocznicy bitwy pod Vielmernon, już więcej nie będzie miało miejsca.

— Stronnictwo katolickie w Listol, otwiera nowe źródło poruszeń. Niechce ono przyznawać Biskupowi Soloturneńskiemu praw, jakie dotąd mu służyły; żąda zniesienia dożywotnich prebend, i żeby proboszczowie tylko na lat 5 mianowani byli. (G.C.)

П О Р Т У Г А Л І Я.

Lisbona, dnia 6 Lutego.

Minister morski przelożył Stanom swój budżet, z którego się okazuje, że marynarka portugalska jest złożona z 2 okrętów liniowych, 4 fragat, 6 brygów, 8 szonerów i kutrów, 8 statków kanonierskich, 8 przewozowych, 8 pocztowych i 2 parowych. W ogóle z 50 okrętów.

— Dnia 4 b. m. odwieziono do Oporto serce Don-Pedra, w srebrnej puszcze złożone. (G.C.)

А М Е Р И К А.

New-York, dnia 16 Stycznia.

Z powodu następującego zupełnego spłacenia długu krajowego, panuje tu powszechne zadowolenie, zamieniające się w pewien rodzaj wcale nienagannej chęci pliwosci. Po ukończeniu wojny w 1815 roku, dług ten wynosił 127 milionów dollarów, a roczna prowizya 7,157,509 dollarów 42 c.

— Ze wszystkich stron Unii dochodzą nas wiadomości, że mrozy tegoroczne były niezwyčajnie tegie. I tu mieliśmy przez dni kilka mroź dokuczający. Z powodu dużych lodów, wiele okrętów nie mogło zbliżyć się ku brzegom. Nie mało także okrętów mocno uszkodzonych zostało, a niektóre zupełnie do żeglugi niezdatnymi się stały. (Gaz. Codz.)

И С П А Н І Я.

Wiadomość o byłych 18 Stycznia w Madrycie zamieszaniach, wzburzyła umysły w Barcelonie do tego stopnia, że tameczny Komendant, Jenerał Santosildes przymuszony był wydać proklamacyę, w której wyraził swe postanowienie, surowie karać tych wszystkich, którzyby kusili się naruszać powszechną spokoynosc. (P. P.)

С Н И Н У.

Kanton, 20 Sierpnia 1834 roku.

Gubernator Lu, wydał zawczora następujący rozkaz kupcom Hongskim.

„Lu, Gubernator prowincyy Kantonu i Kwangsi i t. d. i t. d. kupcom Hongskim. Po należytem rozwiędzeniu się dostrzegłem, że naród Angielski, bawi się handlem w Kantonie już 110 lat, i że w przeciągu tego czasu czynione były w przedmiocie tego handlu różne postanowienia. Chociaż niewiadomo z pewnością, do jakiego stanu należy Barbarzyńskie-oko (Luth-Laopi) t. j. Lord Napier: azali on jest oficerem lub kupcem; lecz gdy przybył do Państwa Niebieskiego dla spraw handlowych, zatem powinien ulegać prawom i postanowieniom na ten cel wydanym. Jest stare przysłowie: „gdy przestępujesz za granicę, myśl o zabronieniu; kiedy wstępujesz do kraju cudzego, poznaj jego obyczaje.“ Pomieniony Barbarzyńskie-oko, przystany tu zdaleka przez Króla wspomnianego narodu, jest bez wątpienia człowiekiem, pojmującym rzecz swoją, a co się ściera do tego, że on przybył do głównego miasta prowincyi niespodzianie, nie oznajmivszy pierwiej o przyczynach swego przybycia, zatem ten postępek można odnieść do nieznamości prawideł społeczeństwa. A zatem, przez wzgląd na to, że on przybył do państwa niebieskiego pierwszy raz i nieobeznany z jego prawami, ja, Gubernator rozkazuję kupcom Hongskim, szczególowie wysłedzić przyczyny jego przyjazdu. Jeśli z przyczyny skassowania Kompanii Wschodnio-Indyjskiej, dla handlu Angielskiego potrzebne są jakiekolwiek nowe rozporządzenia, tedy on niezwłocznie powinien o tém uwiadomić pomienionych kupców, którzy swoją koleję przedstawiać mi o wszystkiem pocztą przez szczególowe doniesienie. Wspomni ny Barbarzyńskie-oko prócz tego powinien powrócić nazad do Makao i oczekiwać tam rozkazu Wielkiego Cesarza. Tedy cała sprawa ukończy się sama przez się i wszelka dalsza odmiana będzie

ра. Тогда все дѣло окончится само собою и всякая дальнѣйшая перемѣна будетъ бесполезна. Если бы чиновникъ какой либо чужой земли прибылъ въ Англію для какого либо занятія, не ужели онъ не долженъ бы былъ предъявить Королю сего Государства о цѣли своего прибытія, и не ужели ему дозволили бы дѣйствовать противу законовъ Англіи по своему произволу? Такъ какъ упомянутый Варварскій-глазъ выдаетъ себя за низшаго Чиновника, то тѣмъ болѣе слѣдуетъ ему соблюдать правила общежитія. Когда онъ прислалъ мнѣ письмо, я счелъ неприличнымъ принять оное потому, что законы небеснаго Царства не дозволяютъ Министрамъ и другимъ чиновникамъ вступать въ тайную переписку съ варварами; доселѣ одни купцы несли всю ответственность по дѣламъ торговымъ, и когда Варварскій купецъ имѣлъ надобность подать просьбу, то Тепаны должны были представить оную въ надлежащей формѣ и ожидать отвѣта чрезъ прокламацію. Самому же мнѣ никогда еще не случилось получать подобныхъ писемъ отъ варваровъ, и потому я приказалъ Квангскому Чауги издать немедленно по сему предмету особенное постановленіе. Изъ моего поведенія въ семъ случаѣ видно, что я не принялъ дѣла сего легковѣрно. — Варвары должны или повиноваться, находясь здѣсь, или выѣхать, не желая повиноваться. Гонгскіе купцы донесли мнѣ, что когда они были въ факторіи, то упомянутый Варварскій глазъ изъявилъ желаніе вступить въ сношенія со всѣми присутствующими мѣстами и не хотѣлъ повиноваться законамъ. Я нахожу, что Англія никогда не вела официальныхъ сношеній съ чиновниками небеснаго Царства. Варвары означенной націи, приходя въ Кантонъ, и оставляя оный, не имѣютъ инаго занятія, кромѣ торговли; между тѣмъ, какъ чиновники небеснаго Царства не заботятся о низкихъ дѣлахъ коммерціи. Съ тѣхъ поръ, какъ Кантонъ сдѣлался рынкомъ для варваровъ, все, относящееся къ торговлѣ и контролю варварскихъ купцовъ, лежитъ на ответственности купцовъ Гонгскихъ, и никогда еще не существовало у насъ переписки съ какимъ нибудь Варварскимъ глазомъ. Въ Кантонѣ производитъ торговлю не одна Англійская нація, которая здѣсь находится не болѣе двухъ или трехъ лѣтъ. Почему же всѣ народы жили доселѣ тихо и повиновались законамъ? Чиновникамъ не было дозволено вмѣшиваться въ торговлю дѣла, ибо они запутывали бы только чрезъ то купцовъ и вредили имъ. А по сему желаніе Варварскаго глаза вступить съ нами въ корреспонденцію не только несогласно съ достоинствомъ и общежитіемъ, но покажется весьма несообразнымъ даже купцамъ прочихъ Варварскихъ націй. Переписка сія совершенно невозможна. Гонгскіе купцы, видя непокорность Варварскаго глаза старымъ постановленіямъ, были принуждены прервать торговлю съ означенною націею. Это доказываетъ глубокое познаніе великаго начала народнаго достоинства. Хитрое медленіе Варварскаго глаза сдѣлало таковое поведеніе необходимымъ. Весьма справедливо было бы въ семъ случаѣ совѣсть прекратить торговлю; но какъ Король Англіи доселѣ былъ весьма покоренъ, то нельзя думать, чтобы онъ прислалъ сюда Лутъ-Лаопи (Лорда Напира) единственно для оказанія столь упорнаго сопротивленія. Нѣсколько сотенъ тысячъ, увеличивающихся чрезъ торговлю съ Англичанами доходъ Небеснаго Царства, не могутъ прибавить ему блеска ни на волосъ, ни на самое легкое перышко. Полученіе или неполученіе сего дохода не стоитъ ни малѣйшаго вниманія. Еще незначительныя ихъ сукно и оружіе, между тѣмъ какъ чай, ремень и сырецъ Небеснаго Царства суть первыя жизненные потребности каждой націи. Преступленіе одного человѣка конечно должно прекратить жизнь цѣлаго народа. Но принимая въ соображеніе священное и божественное желаніе Великаго Императора содержать и питать людей, живущихъ въ Небесномъ Царствѣ и внѣ оного, и не могу согласиться на таковую строгую мѣру. Купцы Англійской націи прибываютъ сюда за нѣсколько тысячъ миль и подвергаются всѣмъ опасностямъ мореплаванія. Вся ихъ надежда основывается на дозволеніи покупки и продажи. Если они не согласились вчера на предложеніе Гонгскихъ купцовъ, прибыть на совѣщаніе, то это произошло не отъ ихъ собственной воли, но потому, что они находятся подъ управленіемъ Лутъ-Лаопи. Если бы мы вдругъ прекратили навсегда торговлю, то всѣ эти купцы, пріѣхавшіе сюда по сушѣ и по морю, единственно для своихъ коммерческихъ оборотовъ, были бы мгновенно разорены чрезъ одного человѣка. Изъ сожалѣнія хочу я еще отложить сію мѣру. Я, Губернаторъ, въ теченіи многихъ лѣтъ не пекся обо всѣхъ и ни съ однимъ человѣкомъ не поступилъ несправедливо. Тѣмъ менѣе рѣшусь я поступать жестоко съ людьми, прибывшими сюда изъ

непотребную. Еслибы урядникъ чужаго какого краю прѣбылъ до Англіи, для какоголибо занятія, азили не повиненъ бы онъ объявить Крѡлуи того Паіства, о целу свего прѣбытія, и азилибы позволно му дѣлатъ прѣцивъ правъ Англіи подлугъ свей доволности. Гды заъ wspomniony Barbarzyńskie-oko, wydaје siebie за niższego urzędника, to tѣmъ więcey należy mu zachowywać prawidła społeczności. Gdy on przysłał list do mnie, uznałem за nieprzyzwoitą przyjąć go dla tego, że prawa niebieskiego państwa nie pozwalają Ministromъ i innymъ urzędnikomъ wchodzić w tajemną korespondencyą z barbarzyńcami; dotąd na samych kupcachъ była cała odpowiedzialność w sprawachъ handlowychъ, i gdy kupiec barbarzyński miałъ potrzebę podać prośbę, tedy Tepani powinni byli przedstawić ją w należytey formie i oczekiwać odpowiedzi przezъ proklamacyą. Mnie zaś samemu nigdy się jeszcze nie zdarzało otrzymywać podobnychъ pismъ od barbarzyńców, dla tego rozkazałemъ Czauhi Kwang-kiemu wydać niezwłocznie w tymъ celu osobne postanowienie. Z mojego postępku w tymъ razie okazuje się, że ten sprawę nieprzyjąłъ lekkomyślnie. — Barbarzyńcy powinni albo się upokorzyć, tu znajdującъ, lubъ wyjechać, nie chcącъ się upokorzyć. Kupcy Hongscy donieśli mi, że gdy byli w faktoryi, tedy pomieniony Barbarzyńskie-oko oświadczyłъ swą chęć, weyść w porozumienia ze wszystkimi sądownymi i urzędowymi mieyscami, i nie chciałъ ulegać prawomъ. Ja znajduję, że Англія nigdy się nie znosiła z urzędami z urzędnikami niebieskiego państwa. Barbarzyńcy pomienionego narodu, przybывая do Kantonu i opuszczającъ go, nie mają innego zatrudnienia, oprócz handlu, tymъ czasem, gdy urzędnicy Państwa niebieskiego nie troszczą się o nikczemnychъ sprawachъ handlu. Od tego czasu, jakъ Кантонъ stałъ się rynkiemъ dla barbarzyńców, wszystko, co się odnosi do handlu i kontroli barbarzyńskichъ kupcówъ, zostaje na odpowiedzialności kupcówъ Hongskichъ, i nigdy jeszcze nie było u nasъ korespondencyi z jakimkolwiek Barbarzyńskimъ okiemъ. W Кантоніе prowadzi handel nie samъ народъ Англійскі, który się tu znajduje nie więcey nadъ два lubъ trzy lata. Dla czegożъ wszystkie narody żyły dotądъ spokojnie i ulegały prawomъ? Urzędnikomъ nie było дозволено wtrącać się do sprawъ handlowychъ: albowiemъ oni przezъ to mieszałiby tylko kupcomъ i szkodzili. A zatemъ żądanie barbarzyńskiego-oka, weyść zъ nami w korespondencyą, nie tylko się nie zgadza zъ godnością i społeczeństwemъ, leczъ się wyda bardzo niesłusownemъ nawetъ kupcomъ innychъ narodówъ barbarzyńskichъ. Ta korespondencya zupełnie jestъ niepodobna. Kupcy Hongscy, widzącъ nieposłuszeństwo Barbarzyńskiego-oka dawnymъ postanowieniomъ, przymuszeni byli przerwać handel zъ wspomnianymъ narodemъ. To dowodzi głębokie poznanie wielkiego początku godności narodowej. Chytre zwlekane Barbarzyńskiego-oka, uczyniło takowy postępekъ koniecznymъ. Bardzo byłoby słusznemъ w tѣmъ zdarzeniu zupełnie znieść handel, leczъ gdy Królъ Англіи dotądъ byłъ bardzo pokornymъ, zatemъ nie należy sądzić, азибы онъ tu przysłałъ Luth-Laopi (Lorda Napir) jedynie dla okazania takъ upartego sprzeciwienia się. Kilka setъ tysięcy powiększającychъ przezъ handel zъ Англікami dochodъ państwa niebieskiego, nie mogą przydać mu ani na włosъ blasku, ani na naylżeyszy proszekъ. Otrzymanie lubъ nieotrzymanie tego dochodu, nie jestъ warte najmniejszey uwagi. Jeszcze jestъ mniey znaczące ichъ sukno i broń; tymъ czasem gdy herbata, raba-barumъ i jedwаbъ surowy państwa niebieskiego są pierwszymi potrzebami życia każdego narodu. Przestępstwa jednego człowieka konieczne powinny przerwać życie całego narodu. Leczъ przyymującъ do uwagi święte i bozkie żądanie Wielkiego Cesarza, utrzymywać i karmić ludzi, mieszkającychъ w państwie niebieskiemъ i wewnątrz onego, nie mogę się zgodzić na takъ surowy środekъ. Kupcy narodu angielskiego przybывая tu за kilka tysięcy mil i narażają się на wszystkie niebezpieczeństwa drogi morskiej. Cała ichъ nadzieja засада się на дозволеніи kupowania i przedawania. Jeśli się oni nie zgodzili wczora на przełożenie Hongskichъ kupcówъ przybyłъ dla układu, tedy to nie pochodziło od ichъ własney chęci, leczъ dla tego, że się oni znajdują pod zarządemъ Luth-Laopi. Jeśliбъśmy wkrótce przerwali handelъ nazawsze, tedy wszyscy ci kupcy, którzy tu przybyli lądemъ i morzemъ, jedynie dla swychъ handlowychъ obrótówъ, byłiby w okamgnieniu zruynowani przezъ jednego człowieka. Przezъ litość chęć jeszcze odłożyć tenъ środekъ. Ja, Gubernatorъ, w prze ciągu wielu latъ opiekowałemъ się wszystkimi i zъ żadnymъ człowiekiemъ nie postąpiłemъ niesprawiedliwie. Tѣmъ mniey odważamъ się postępować okrutnie zъ ludźmi, którzy tu przybyli zъ kraju dalekiego. Leczъ dla zachowania godności narodowej, ostrożność nigdy nie jestъ zbyteczną. Słyszałemъ, że Barbarzyńskie-oko ma gruntowne i obszerne znajomości i udoskonalony w krassomówstwie. Bezwątpienia może rozróżnić sprawiedli-

страны отдаленной. Но для сохраненія народнаго достоинства, осторожность никогда неизлишня. Я слышалъ, что Варварскій глазъ имѣть твердыя и обширныя познанія и искусство въ краснорѣчьи. Онъ безъ сомнѣнїа можетъ отличить справедливое отъ несправедливаго. Если онъ почувствуетъ раскаяніе и согласится повиноваться законамъ, то можетъ отвѣчать мнѣ чрезъ Гонгскихъ купцовъ и торговля пойдетъ по прежнему. Если же онъ будетъ упорствовать и не смирится, то ясно окажется, что онъ не желаетъ, чтобы нація его пользовалась здѣсь правомъ свободной торговли, которая тогда должна будетъ прекратиться навсегда. Когда Король Англіи услышитъ о сихъ неоднократныхъ повелѣніяхъ, тогда онъ усмотритъ, что вся вина въ семь случаевъ лежитъ на означенномъ Варварскомъ-глазѣ, и что со стороны Небеснаго Царства не было оказано недостатка въ высокомъ почтеніи Его Величеству. Да будетъ сіе извѣстно всѣмъ Варварскимъ купцамъ, дабы они сообразно съ симъ располагали свои поступки.“

Тунквангъ, 14 день 7-го мѣсяца 14 года (18-го Августа 1834 г.)

— Изъ длинныхъ актовъ и извѣстій, сообщенныхъ Лондонскими газетами о происшествіяхъ въ Китаѣ, мы неизлишнимъ почитаемъ извлечь для читателей нашихъ краткое изображеніе хода тамошнихъ дѣлъ. „Въ слѣдствіе уничтоженія монополіи Остѣ-Индской Компаніи относительно торговли съ Китаемъ, отправленъ былъ туда Лордъ *Napier*, въ качествѣ Генеральнаго Консула. Онъ прибылъ 14 Іюля въ Макао и началъ тѣмъ, что избралъ себѣ въ сотрудники 4 Англійскихъ чиновниковъ, не уведомивъ о своемъ прїездѣ въ теченіи 10 дней Китайскія присутственныя мѣста. Вице-Король, или Губернаторъ Кантона, получившій изъ Пекина выговоръ за неизвѣщеніе Императора въ свое время о прекращеніи торговли съ Компаніею, послалъ, еще до прибытія Англійскаго Консула, двухъ своихъ Мандариновъ въ Макао съ требованіемъ, чтобы Лордъ *Napier* остался тамъ до полученія дальнѣйшихъ повелѣній изъ Пекина. Но Лордъ въ противность законамъ вступилъ въ Кантонъ. Тогда Губернаторъ послалъ другую депутацію для удержанія Англичанъ, но и сія возвратилась, не исполнивъ возложеннаго на нее порученія. „Къ лодкѣ, говоритъ Вице-Король, прибыли четыре Англійскіе черта, коихъ прибытіе видимо есть тайное лавутничество и непростительное оскорбленіе законовъ Небеснаго Царства, которые должны быть уважаемы, не токмо въ этомъ Царствѣ, но даже и въ Англіи, странѣ варваровъ! Законы сіи гораздо страшнѣе молніи Неба.“ Раздраженному Вице-Королю Лордъ послалъ письмо, которое было возвращено къ нему съ объявленіемъ, что къ Намѣстнику пишутся не письма, а прошенія. Всѣ переговоры были тщетны. Китайскимъ слугамъ повелѣно было оставить немедленно службу Англичанъ и не смѣть привозить въ Кантонъ на своихъ лодкахъ иностранцевъ. Не смотря на сіе запрещеніе, Лорду *Napier* удалось прибыть въ городъ и остановиться въ гостиницѣ Остѣ-Индской Компаніи. 9-го Августа Гонгскіе купцы предложили свое посредничество, но Лордъ рѣшительно отъ того отказался. Тогда они стали приглашать всѣхъ иностранныхъ купцовъ въ свои жилища, но Лордъ *Napier* 11 числа рано поутру собралъ Англійскихъ купцовъ и требовалъ отъ нихъ, чтобы они отказались отъ приглашенія Гонгскихъ купцовъ, которые вѣроятно намѣрены были уговорить ихъ изгнать изъ Кантона Англійскаго Консула. Къ сему присовокупилъ онъ, что его можно изгнать только силою штыка, и что онъ скорѣе пожертвуетъ всѣмъ и даже жизнью, чѣмъ согласится унижить честь Англіи. Англійскіе купцы изъявили на сіе свое согласіе и написали письмо къ Гонгскимъ купцамъ, коихъ отвѣтъ отъ 15 Августа оканчивался слѣдующими строками: „Теперь отклоненіе отъ принятія повелѣній Правительства есть уже непокорность законамъ Небеснаго Царства. Мы купцы-люди дѣловые и обязаны во всѣхъ публичныхъ дѣлахъ оказывать совершенное и безусловное повиновеніе существующимъ законамъ. Такъ какъ вашъ почтенный Чиновникъ не хочетъ повиноваться онымъ, то мы не смѣемъ уже торговать съ купцами вашей почтенной націи и будемъ просить высшее Правительство о прекращеніи покупокъ и продажъ.“ На другой день Лордъ *Napier* созвалъ вторично Англійскихъ купцовъ и объявилъ имъ, что они могутъ избрать посредниковъ для веденія переговоровъ; но что онъ рѣшился не слушаться Губернатора и ожидаетъ прибытія двухъ военныхъ кораблей, крейсирующихъ близъ береговъ, дабы подступитъ съ оными къ Вампоа, а въ случаѣ нужды, и къ стѣнамъ самаго Кантона. (Смб. В.)

we od niesprawiedliwego. Jeśli on poczuje skrucę i zgodzi się podlegać prawom, tedy może mi odpowiedzieć przez kupców Hongskich, i handel pójdzie po dawnemu; jeśli zaś będzie upartym i nie uspokoi się, tedy się widocznie pokaże, że on nie żąda, żeby naród używał tu praw wolnego handlu, który wtenczas powinien będzie ustać nazawsze. Kiedy Król Anglii usłyszy o tych niejednokrotnych rozkazach, tedy postrzeże, że cała wina w tém zdarzeniu, zostaje na pomienioném Barbarzyńskim oku, i że ze strony państwa niebieskiego nie dopełniono uchybienia w wysokim uszanowaniu Jego Majestatu. Niech będzie to wiadomo kupcom barbarzyńskim, ażeby oni stosownie do tego kierowali swoje postęпки.“

Tunkwang, 14 dzień 7go miesiąca 14 roku. (18go Sierpnia 1834 roku.)

— Z długich aktów i wiadomości, udzielonych przez gazety Londyńskie o wypadkach w Chinach, my za potrzebną poczytujemy wypisać dla naszych czytelników krótkie wyobrażenie obrótów rzeczy tamiecznych: „Na skutek skassowania monopolium Wschodnio-Indyjskiej kompanii względnie handlu z Chinami, wysłany był tam Lord *Napier*, w urzędzie Konsula Generalnego. Przybył on 14 Lipca do Makao i zaczął od tego, że obrał sobie na współpracowników 4ch urzędników Angielskich, nie uwiadomiwszy o swoim przyjeździe w przeciągu dni osiągnięciu Chińskich urzędów. Wice-Król czyli Gubernator Kantonu, który z Pekinu otrzymał wyrok, za nieuwiadomienie Cesarza w swoim czasie, o zerwaniu handlu z kompanią, wysłał, przed przybyciem jeszcze Konsula Angielskiego, dwóch swoich Mandarynow do Makao z żądaniem, ażeby Lord *Napier* pozostał tam, nim nie otrzyma dalszych rozkazów z Pekinu. Lecz Lord *Napier*, wbrew prawom wszedł do Kantonu. Tedy Gubernator posłał drugą deputacyą dla strzymania Anglików, lecz i ta powróciła, nie wypełniwszy włożonego na nią poruczenia. „Do łodzi, mówi Wice-Król, przybyło czterech czartów Angielskich, których przybycie widocznie jest tajemnym szpiegowstwem i nieprzebaczonem znieważeniem praw Państwa Niebieskiego, które powinny być szanowane nie tylko w tém Państwie, lecz nawet i w Anglii, kraju barbarzyńców! Te prawa daleko są straszniejsze, niż piorun Nieba.“ Do rozgniewanego Wice-Króla Lord posłał list, który był mu zwrócony z oświadczeniem, że do Namiestnika piszą się nie listy, ale prośby. Wszystkie traktowania były daremne. Sługom Chińskim rozkazano było opuścić niezwłocznie służbę Anglików i nie ważyć się przywozić do Kantonu na swoich łodziach cudzoziemców. Nie uważając na to zabronienie, Lordowi *Napierowi* udało się przybyć do miasta i stanąć w domu gościnnym Wschodnio-Indyjskiej kompanii. 9go Sierpnia kupcy Hongscy oświadczyli swoje pośrednictwo, lecz Lord *Napier* stanowczo tego odmówił. Tedy oni poczęli zapraszać wszystkich kupców cudzoziemskich do swoich mieszkań, lecz Lord *Napier* dnia 11go rano zebrał kupców Angielskich, i żądał od nich, ażeby się rzekli zaproszenia Hongskich kupców, którzy zapewna przedsięwzięli namówić do wypędzenia z Kantonu Konsula Angielskiego. Do tego przydał, że można go wygnąć tylko siłą bagnetu, i że on pierwiej poświęci wszystko, życie nawet, aniżeli się zgodzi zhańbić honor Anglii. Kupcy Angielscy oświadczyli na to swoją zgodę, i napisali do kupców Hongskich, których odpowiedź pod 15 Sierpnia kończyła się w następujących wyrazach: „Teraz uchylenie się od rozkazów Rządu już jest nieposłuszeństwem prawom państwa niebieskiego. My kupcy ludzie czynni, obowiązani jesteśmy we wszystkich czynnościach publicznych okazywać zupełną i bezwarunkową uległość istnącym prawdom. Gdy wasz szanowny urzędnik nie chce onym być posłusznym, zatem my nie możemy już handlować z kupcami waszego szanownego narodu, i będziemy upraszaeli Rząd Wyższy o zaprzestanie kupowania i sprzedawania.“ Nazajutrz Lord *Napier* zwołał powtórnie kupców Angielskich i oświadczył im, że mogą obrać pośredników dla traktowania; lecz, że on zdeterminował się nie słuchać Gubernatora, i oczekuje przybycia dwóch okrętów wojennych, krążących w bliskości brzegów, ażeby z niemi podpłynąć do Wampoa, a w razie potrzeby i pod mury samego Kantonu. (G.S.P.)